

Wiesława Matuszewska-Kola, Andrzej Kola, Ryszard Boguwolski

Osieczek, pow. Wąbrzeźno. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 6, 210-211

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

NOWOGRÓD, pow. Łomża

Konserwator Zabytków
Archeologicznych w Białymstoku

Badania prowadził mgr Tadeusz R. Żurowski
i mgr Jolanta Sobiech-Deptułowa. Finansował
WKZ w Białymstoku, Szósty sezon badań,
Grodzisko wczesnośredniowieczne i zamek
średniowieczny.

Prace wykopaliskowe były prowadzone przed frontem dworku szlacheckiego przeniesionego na teren skansenu w Nowogrodzie Łomżyńskim, należącego do Muzeum Kurpiowskiego. Na głębokości około 8 m poniżej dawnego poziomu zamkowego odkryto w r. 1972 grubą warstwę kulturową, szereg zabytków ceramicznych i średniowieczną podkową o niespotykanej dotąd formie na tym terenie.

Wykop wypadł akurat na środek dawniejszej fosy obronnej odgradzającej w średniowieczu teren zamkowy od obszaru miejskiego. Wypełniisko fosy zawierało materiał zabytkowy silnie przemieszany w postaci zwalki gruzu zwożonego tam od drugiej połowy XVII w. do początku XX w. tj. od czasu likwidacji zamku w Nowogrodzie. Dno fosy zalega bardzo płytka warstwa zabytków porzuconych tam w okresie funkcjonowania obiektu. Fosa ta zmieniała swe położenie co najmniej dwukrotnie, raz u schyłku wczesnego średniowiecza, drugi raz w średniowieczu, po zbudowaniu zamku murowanego.

ODRZYKÓŃ, pow. Krosno

Zamek Niski

patrz okres nowożytny

OSIECZEK, pow. Wąbrzeźno

Stanowisko 1

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
w Toruniu
Muzeum w Grudziądzu

Badania prowadzili mgr Wiesława Matuszewska-Kola, mgr Andrzej Kola oraz mgr Ryszard Boguwołski / autor sprawozdania/. Finansowało Prezydium PRN w Wąbrzeźnie. Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

Badania miały charakter sondażowy, zaplanowane zostały w ramach długofalowej akcji weryfikacji grodzisk Ziemi Chełmińskiej.

Grodzisko kształtu owalnego o wklęsłym majdanie usytuowane jest na południowo-wschodnim brzegu jeziora Wielkiego w odległości 350 m w kierunku północno

wschodnim od centrum wsi. Wał obronny rysuje się najbardziej czytelnie w zachodniej części obiektu osiągając wewnętrzną wysokość - ca 3 m. Od tej strony dostępu do grodu broniła również fosa.

Zakres tegorocznych badań obejmował rozpoznanie stanowiska, w związku z tym założono ciąg wykopów usytuowanych w pasie wschód - zachód w zachodniej części obiektu. Cztery sondáže / I - IV/, każdy o wymiarach 4 x 4, miały na celu zbadać majdanu grodu, wykop V o wymiarach 2 x 9 m usytuowano na wewnętrznym stoku wału.

W wykopach / I - IV/ układ zalegania warstw osadniczych był jednakowy. Pod warstwą brunatnej ziemi na głębokości około 80 cm wystąpiła wczesnośredniowieczna warstwa kulturowa o miąższości około 75 cm, na treść której złożyła się ceramika, kości zwierzęce, polepa i węgle drzewne. Na uwagę zasługuje fakt odsłonięcia na całej powierzchni w wykopie II i III, na głębokości 155 cm, bruku kamiennego, którym prawdopodobnie wyłożony był cały majdan grodu, ze względu na gliniaste podłoże tego stanowiska. Wykop V był szczególnie interesujący ze względu na otrzymanie przekroju przez cały wał wewnętrzny. Stanowił on konstrukcję ziemną wzmocnioną plecionką. Na tym etapie badań, materiał zabytkowy pozwala ustalić chronologię grodziska na X - XII w.

Podczas badań powierzchniowych najbliższego zaplecza zlokalizowano w odległości 60 m na południowy zachód od grodu osadę otwartą, na powierzchni której wystąpiła dość licznie ceramika z IX i XIV wieku.

Ze względu na ciekawe wyniki prac planuje się badania w latach następnych.

PACZKÓW, pow. Oleśnica

patrz okres halsztacki

PELPLIN - MACIEJEWO, pow. Tczew

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Anna Wapińska.
Finansowało Muzeum Archeologiczne w
Gdańsku. Pierwszy sezon badań. Grodzisko
wczesnośredniowieczne - koniec VIII-IX w.

Grodzisko wyżynne, leżące na wąskim przesmyku w pętli rzeki Wierzycy, na terenie należącym do PGR Maciejewo; około 750 m na północ od zabudowań PGR. Teren grodziska użytkowany jest jako pole uprawne - wobec czego trudno określić jego pierwotny kształt, / owalne ?/. Przepuszczalna wielkość 40 x 75 m. Od północy i południa granice grodziska wyznaczają zbocza stromo opadające ku